

BULLETIN 113

SEPTEMBER 2010

VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

Contributie minimaal €10,00 per persoon per jaar. ING bank nummer 3870852

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter
Secretaris

mr. G. Schilperoort
mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester en
ledenadministratie

C. Spruit
@: cor.spruit@hccnet.nl
tel. 0186-601385

REDACTIECOMMISSIE

mr. G. Schilperoort
mr. R. van der Waal

REDACTIEADRES

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
@: rvanderwaal@planet.nl

LAY-OUT

C. Spruit - J. Koster

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

ADRES

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
tel. 0186-601535
www.streekmuseumhw.nl
@: info@streekmuseumhw.nl

OPENINGSTIJDEN

museum

Het museum is i.v.m. renovatie-
werkzaamheden tijdelijk
gesloten

studiezaal

woensdag 9.00 tot 13.00 uur

zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

INHOUD

VAN DE VOORZITTER	BLZ	3
VRIENDENDAG 2010	BLZ	5
NIEUWE VRIENDEN	BLZ	7
VAN HET MUSEUMBESTUUR	BLZ	8
MUSEUMIMPRESSIES	BLZ	10
COLLECTIEPLAN	BLZ	15
KLEDERDRACHT IN DE USA	BLZ	17
FAMILIEFOTO	BLZ	19
DIALECTEN HOEKSCHE WAARD	BLZ	22
GENEALOGIE EN STREEKHISTORIE	BLZ	26
DE VRAGENRUBRIEK	BLZ	29

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Tijdens een vrijwilligersvergadering op 1 juli jl. heeft museumdirecteur Carin van Krimpen een toelichting gegeven op haar aangekondigde vertrek. Na een dienstverband van een jaar besloot het museumbestuur de samenwerking niet te continueren. De visie die Carin en het bestuur hadden op het museum, liep te zeer uiteen om verder te gaan. Carin heeft veel ideeën aangedragen en niet al haar voorgestelde veranderingen vielen in goede aarde. Carin beschouwt haar jaar bij het museum zeker niet als mislukt. Aan de pers legde zij uit hoe de communicatie tussen de vele vrijwilligers is verbeterd en er toekomstplannen zijn gemaakt. Elders in dit Bulletin doet Carin verslag van de vrijwilligersvergadering. Het museumbestuur zoekt inmiddels een permanente vervanger. Tijdelijk wordt Carins functie waargenomen door Arjan Nobel. Hij maakt sinds 2008 deel uit van het museumbestuur. De bestuursfunctie zal hij neerleggen zolang hij leiding aan het museum geeft.

Een ingrijpende verandering die het afgelopen jaar is aangebracht moet u zeker eens op uw gemak bekijken. Het betreft de website

WWW.STREEKMUSEUMHW.NL .

De vorige website is in 2000 met financiële ondersteuning van de Vriendenkring ontworpen. De indeling van de website was aan verbetering toe. De toegankelijkheid voor de bezoeker liet te wensen over, terwijl de technische mogelijkheden om de website te onderhouden intussen enorm zijn verbeterd.

Met de aanschaf van het gratis en voor iedereen beschikbare "Joomla" pakket is de website vernieuwd. De voorpagina van de website is nu veel strakker en overzichtelijker.

U vindt onder aan de voorpagina de laatste wijzigingen en een verwijzing naar de meest populaire artikelen. De webmaster kan desgewenst de taken van het onderhoud delegeren aan de betreffende werkgroep. Net als voorheen kunnen nieuwe Vrienden zich aanmelden via de website. De Bulletins worden overigens een jaar na verschijnen integraal op de website geplaatst.

**TIJDELIJK
WORDT
CARINS
FUNCTIE
WAARGENO-
MEN DOOR
ARJAN NOBEL**

**HET BESTUUR
ZOekt
INMIDDELS
EEN PERMA-
NENTE VER-
VANGER**

**HOE WORDT
MET DE
HOEKSCHE
WAARDSE
KLEDER-
DRACHT
GEPRONKT
AAN DE
ANDERE KANT
VAN
DE WERELD?**

De Hoeksche Waardse klederdracht staat dit jaar meer in de belangstelling dan ooit. Heel Nederland kreeg in februari jl. de in fraaie klederdracht gestoken dames op televisie te zien tijdens het SBS programma "Mooiste Pand van Nederland", toen werd meegedongen naar een grote subsidie van de BankGiro Loterij. Op 8 mei jl. bij de feestelijkheden rond het voltooien van de restauratie van de Goid-schalxoordse molen kregen de dames in historische kledij vanzelfsprekend ook aandacht van de pers. In dit Bulletin kunt hoe zien hoe met de Hoeksche Waardse klederdracht wordt gepronkt aan de andere kant van de wereld: de Yakima Valley in de staat Washington aan de westkust van de Verenigde Staten!

Op de komende **Vriendendag, zaterdag 9 oktober** a.s., blijven we niet in de Hoeksche Waard. De details over het geplande bezoek aan "De Koperen Knop" in Hardinxveld-Giessendam vindt u in dit Bulletin. Het belooft een leuk en interessant uitstapje te worden en we rekenen dan ook op een grote opkomst.

Gert Schilperoort

MUSEUM DE KOPEREN KNOP HARDINXVELD-GIESSENDAM

VRIENDENDAG 2010

Zaterdag 9 oktober a.s. houden wij onze Vriendendag.

Ter verduidelijking voor de nieuwe vrienden: jaarlijks wordt er een bijeenkomst georganiseerd. Deze bestaat uit een middagprogramma binnen of buiten de Hoeksche Waard en een avondprogramma, bestaande uit een bezoek aan Party-Centrum "De Vijf Schelpen" in Mijnsheerenland. Hier gebruiken we de maaltijd die, zoals ieder jaar, bestaat uit een driegangenmenu en de keuze tussen erwtensop of spek met peren.

MUSEUM DE KOPEREN KNOP HARDINXVELD-GIESSENDAM

Dit jaar gaan we met de bus naar Hardinxveld-Giessendam. Via een mooie route langs de rivier de Giessen komen we bij het museum "de Koperen Knop", gevestigd in een voormalige boerderij uit de eerste helft van de 17e eeuw. Het is een particulier museum met een permanente collectie, een expositieruimte, een tuin en enkele bijgebouwen waar demonstraties gegeven worden door een smid en een hoepelmaker.

- 12.00 uur Ontvangst met koffie of thee in het Streekmuseum te Heinenoord.
- 13.00 Vertrek per bus naar Hardinxveld-Giessendam.
- 14.00 Ontvangst in "de Koperen Knop" met koffie/thee en gebak
Presentatie over het museum.
- 14.30 Bezichtiging van het museum, de tuin en de doorlopende demonstraties.
- 16.00 Vertrek uit Hardinxveld-Giessendam.
- 17.00 Aankomst in Heinenoord.

De deelnemers aan het avondprogramma vertrekken nu naar de "Vijf Schelpen" voor de maaltijd.

Adres: Laan van Westmolen 117 te Mijnsheerenland. Aankomst ongeveer 17.30 uur.

De kosten voor de middag bedragen	€ 18.00
De kosten voor de maaltijd zijn	€ 22.00
Deelname aan beide programma's	€ 38.00

MUSEUM DE KOPEREN KNOP, DE SMEDERIJ, HARDINXVELD-GIESSENDAM

Alle bedragen zijn per persoon en kunnen overgemaakt worden op rek.nr. **38.70.852 van "Stichting Vriendenkring v.h. Streekmuseum" te Heinenoord** onder vermelding van het aantal personen en de menukeuze, nl. erwtensoep of spek met peren. Introdúcés zijn welkom.

Uw betaling dient **uiterlijk 24 september** a.s. binnen te zijn bij de penningmeester Cor Spruit, tel. 0186-601385.
Voor vragen over de betaling kunt u ook bij hem terecht.
Vragen over het programma kunt u stellen aan Margreet Quartel, tel. 078-6747153 of aan ondergetekende, tel. 0186-612681.

Ilse van den Berg

NIEUWE VRIENDEN

Wij mogen in dit Bulletin de onderstaande nieuwe vrienden welkom heten in de Vriendenkring van het Streekmuseum Hoeksche Waard. Het totaal is hiermee op 1692 gekomen. Zoals u steeds kunt zien aan de bij de nieuwe vrienden vermelde woonplaatsen, komen zij uit heel Nederland. Uit ons adressenbestand blijkt dat ruim 40% van de vrienden buiten de Hoeksche Waard woont. De meesten in de omgeving daarvan, maar velen ver van de Hoeksche Waard. Een twintigtal zelfs in het buitenland.

Dat er zovelen buiten de Hoeksche Waard wonen is deels verklaarbaar door de mogelijkheid die vrienden hebben om voor € 10 een jaar lang zonder extra kosten de studiezaal te bezoeken voor genealogisch en historisch onderzoek. Veel onderzoekers maken dankbaar gebruik van deze mogelijkheid.

Daarnaast zijn er veel vrienden die hun wortels in de Hoeksche Waard hebben en daarom het Streekmuseum een warm hart toedragen.

DE NIEUWE VRIENDEN ZIJN:

L.A. Heemskerk - Brussaard	Numansdorp
B.W. Gootjes	Numansdorp
C. Visscher	Nieuw-Beijerland
R. Hobbel	Barendrecht
E. van Veen	Strijen
A.W. Meinster & L. Meinster- v. Geemert	Numansdorp
J.J. van Soest	Strijen
G. Brandenburg - van der Veen	Barendrecht
J. van den Tol	Oud-Beijerland
H. Oprel	Breda
J. Hendriks	Tollebeek
B. Buitendijk	Maasdam
Th. F. Kock	Zwijndrecht
G.F. van den Beukel - Koier	Roosendaal
K. Klein	Rotterdam
J. van der Ree	Dordrecht

VAN HET MUSEUMBESTUUR

Beste vrienden,

Toen mij gevraagd werd mij te presenteren in het Bulletin als nieuw bestuurslid, heb ik uiteraard niet geaarzeld. Dit is een mooie gelegenheid om eens nader kennis te maken met elkaar.

Hoog tijd eigenlijk want sinds oktober 2009 maak ik al deel uit van het bestuur. Echter daarvoor werd ik gevraagd om deel te nemen in de restauratiecommissie voor de 1e fase van het Hof van Assendelft, de BAC oftewel Bouw Advies Commissie.

Reden waarschijnlijk dat in mijn werkzame leven monumenten en met name restaureren met al zijn facetten een belangrijk deel daarvan uitmaakten. Sinds 1980 waren monumenten in mijn pakket van werkzaamheden opgenomen bij de gemeente Strijen waar ik tevens belast was met de dagelijkse gang van zaken op het bureau ruimtelijke ordening, milieu en bouw- en woningtoezicht. Maar aan alles komt een eind. In mei 2010 heb ik besloten te stoppen met werken en van het leven te gaan genieten. Niets hoeft, alles mag, u kent het wel. Maar terug naar de roots.

MIJN NAAM IS LEENDERT CORNELIS DEN HARTIGH, GEBOREN IN HET DORP KLAASWAAL IN 1948

Mijn naam is Leendert Cornelis den Hartigh, geboren in het dorp Klaaswaal in 1948. Ik ben een geboren en getogen Hoeksche Waarder. Heb na mijn trouwen gewoond in Nieuw-Beijerland, Zuid-Beijerland en Nieuwendijk en sinds een jaar of drie weer naar de heimat in Klaaswaal wedergekeerd.

Mijn voornamen ontleen ik zoals toentertijd gebruikelijk aan mijn opa's. De naam den Hartigh komt al een paar honderd jaar voor in Klaaswaal. Die link wil ik even maken met genealogie, wat wel mijn interesse heeft. En volgens Annee Bos ben ik nog familie van hem ook, toen ik hem onlangs ontmoette.

Uiteraard heb ik verschillende hobby's, maar mijn grootste hobby is wielrennen. Ben dan ook lid van een clubje wielervrienden die door het hele land wonen en eens in de maand doen we een tourtocht met elkaar. En op het eind van het seizoen een lang weekend in het buitenland.

Mijn ervaring met het streekmuseum was voorheen minimaal moet ik bekennen. Nu ik mij er meer in verdiep, in de organisatie en de werkgroepen die er allemaal zijn en het grote aantal vrijwilligers, geeft dit aan dat het streekmuseum leeft en een belangrijke plaats inneemt in de streek. Ik ben er dan ook trots op deelgenoot te mogen zijn van de nieuwe ontwikkelingen bij het museum. Een geweldige uitdaging, beide restauraties het Hof van Assendelft en de boerderij Oost-Leeuwenstein. Maar ook de organisatie daar omheen, zoals wat voor museum wil je zijn, wat laat je zien, hoe presenteer je jezelf als museum etc.

Wat dat aangaat hebben we met elkaar nog een lange weg te gaan om dit te realiseren. Ik ben er in ieder geval klaar voor.

Nu wat actuele zaken over de restauraties.

Hof van Assendelft

Onze architect heeft de plannen inmiddels in voorontwerp uitgewerkt. Begin juni hebben we om de tafel gezeten met de monumentencommissie van de gemeente Binnenmaas. Momenteel worden hun opmerkingen verwerkt en zal half augustus de aanvraag voor een monumenten- en bouwvergunning worden ingediend. De gemeente moet daarop beslissen binnen een tijdsbestek van ca 12 tot 16 weken maximaal. Voor ons is die periode een mooie gelegenheid om de museumherinrichting ter hand te nemen en voor de architect om aan het bestek te werken wat de basis voor de aanbesteding is. De planning is er nog steeds op gericht om voorjaar 2011 weer in bedrijf te zijn.

Oost-Leeuwenstein

De plannen zijn in het stadium dat de monumenten- en bouw aanvraag bij de gemeente zijn ingediend begin juni. Wij zijn nog in afwachting van een definitief besluit van de provincie op ons subsidieverzoek. Daarnaast wordt druk overleg gevoerd over een aantal randzaken rond de boerderij samen met HW Wonen en de gemeente en dan moet je denken aan bereikbaarheid, afsluiting terrein etc. Als de zaken gaan zoals ze moeten gaan hopen we het laatste kwartaal te kunnen aanbesteden. Maar dan moet ook alles meezitten maar we blijven optimistisch.

Zo we hebben weer even bijgepraat. Voor het volgende Bulletin hopen we te melden dat op de vergunningen en de subsidie positief is beslist.

Leen den Hartigh

**DE PLAN-
NING IS ER
NOG STEEDS
OP GERICHT
OM VOOR-
JAAR 2011
WEER IN
BEDRIJF TE
ZIJN**

MUSEUMIMPRESSIES

CARIN VAN KRIMPEN
FOTO: SANNE DONDRS

Excerpt uit verslag van de tekst, uitgesproken tijdens de vrijwilligersvergadering van 1 juli 2010.

Het prachtige zomerweer geldt als een betekenisvolle verwijzing naar de toekomst. Terwijl de kernboodschap van de avond is dat ik mijn functie als directeur van het museum verlies. Ongewild. Terugkijkend op het afgelopen jaar kan ik tevreden stellen dat er heel veel is gebeurd. Maar ook dat er slechts één conclusie mogelijk is:

In het Streekmuseum gaat het eigenlijk om de mensen. En in feite nog steeds over de nalatenschap van Jan de Rooy en niet over de toekomst van het museum.

Hoe is het begonnen? Ik maakte kennis met wat ik een prachtig poppenhuis noemde, maar waar in veel opzichten een ongelooflijke chaos achter schuil ging.

Bij het vormen van de missie/visie stond het erfgoed en de identiteit van de Hoekschewaarder voorop, waarbij duidelijk werd dat het aandeel van de genealogie tamelijk zwaar weegt. Waar sta je dan als directeur? Met het verhaal naar de toekomst als uitgangspunt zoek je het verband tussen toen-nu-toekomst. En de vraag is dan hoe dat aaneen te rijgen. Het besef van de beschikking over een prachtige plek, een mooiere onder de rook van Rotterdam vind je niet, deed mij nadenken over de inzet van de verschillende gebouwen in een nieuw geheel. Er is de collectie waarover straks meer, er is de genealogie en streekhistorie. Ik stelde mij de vraag hoe de verhalen die wij (in belangrijke mate) kunnen optekenen via Isolde de Rooy, Annee Bos en Alex van der Woel kunnen worden ingepast. Eindeloze bakken vol kaartjes herbergt de afdeling Genealogie. We schijnen de grootste hoeveelheid informatie in Nederland bijeen te hebben, echter niet goed toegankelijk. Net zo min is de Streekhistorie toegankelijk. Verhalen zitten in de hoofden van mensen, weinig staat op schrift. Hier zag ik de grootste opdracht: hoe die verschillende in feite ontoegankelijke informatie en collecties open te breken en toegankelijk te maken zodat het een eenheid wordt onder het motto: het geheel is meer dan de som der delen. De gebouwen, de gemeenschap, de verhalen, de collecties en de genealogie vormen mijns inziens elkaar versterkende delen.

Vervolgens heb ik een antwoord gezocht op de vraag, hoe maak je met deze gegevens een tentoonstelling, wat is relevant voor het verhaal dat je gaat vertellen? Zeker ook als 9 van de 10 objecten op zichzelf niet esthetisch, niet bijzonder zijn, eerder alledaags te noemen? Met enige zaken uitgezonderd als glaswerk en ons panoramabehang.

**HIER ZAG IK
DE GROOTSTE
OPDRACHT:
HOE DIE
VERSCHIL-
LENDE IN
FEITE ONTOE-
GANKELIJKE
INFORMATIE
EN COLLECTIES
OPEN TE BRE-
KEN EN TOE-
GANKELIJK TE
MAKEN**

Voor het beantwoorden van die vragen heb ik aan vormgever Sophie Krier gevraagd hieraan in samenwerking met mij en betrokkenen handen en voeten te geven. Hetgeen uitmondde in een voorlopig plan. De landbouwobjecten ben ik gaan koesteren. Ik raakte onder de indruk van de functionele schoonheid van veel van deze objecten. Mijn visiedocument werpt licht op de potentie die het geheel heeft en waarin de meerwaarde van het Streekmuseum Hoeksche Waard schuilt. In het visiedocument heb ik een aantal doelen geformuleerd om dit te bewerkstelligen.

Waar ben ik concreet mee bezig geweest het afgelopen jaar? Allereerst zijn daar de gebouwen. Mijn suggesties in het Hof van Assendelft een bouwhistorisch onderzoek te laten plegen om te kunnen beslissen welke ingrepen wel en welke niet kunnen worden uitgevoerd en een restauratiearchitect opdracht te verlenen zijn gehonoreerd. Over de planning van de restauratie van het Hof van Assendelft is helaas nog niets concreet te zeggen. Het restauratieplan is inmiddels aangeboden aan de Commissie Monumentenzorg van de gemeente Binnenmaas. Antwoord verwachten we voor september. Waarmee duidelijk is dat mijn hoop dat het museum op een prachtige dag in het voorjaar van 2011 zal heropenen, niet gehaald wordt. Er wordt niet verbouwd voor december dit jaar.

Tevens ligt er een bouwkundig plan voor boerderij Oost-Leeuwenstein en het belendend zomerhuis. Nog niet duidelijk is of we de aangevraagde Europese subsidie ook voor deze panden ontvangen. Maar het is dermate bijzonder om er voor in aanmerking te komen, dat het onzeker is of het nog een keer gaat lukken voor een gebouw dat tot ons museum behoort. Voor het plan heb ik suggesties gedaan die voor een deel terugkomen in het bouwkundig plan. Zodra de subsidies en bouwvragen zijn goedgekeurd wordt een aanvang gemaakt met de restauratie. Hetgeen betekent dat de gebouwen gelijktijdig gerestaureerd worden en niet lang na elkaar kunnen worden opengesteld. Enerzijds is dat bijzonder, anderzijds vraagt dat een enorme inspanning van de kleine en toch zeker ook kwetsbare organisatie.

Ook het Landbouwmuseum is afgelopen jaar geopend. Geweldig dat ze het voor elkaar hebben gekregen. Moedig ook om reeds te openen als het allemaal nog niet helemaal perfect is. Een voorbeeld om in gedachten te houden. Zo krijgt het museum lucht en ruimte om ideeën te onderzoeken en te toetsen aan de praktijk.

**HOE MAAK
JE MET DEZE
GEGEVENS EEN
TENTOON-
STELLING, WAT
IS RELEVANT
VOOR HET
VERHAAL DAT
JE GAAT VER-
TELLEN?**

FOTO: JACQUELINE KOSTER

De bruikleen van een belangrijk deel van onze landbouwcollectie aan het Landbouwmuseum toont het belang van de registratie van onze objecten. Je legt vast hoe de objecten zijn weggegaan met de bedoeling dat ze na de afgesproken tijd, 25 jaar in dit geval, ook op die manier weer terug komen. Waarmee de waarborg is aangebracht van een

DE BRUIKLEEN VAN ONZE LANDBOUWCOLLECTIE AAN HET LANDBOUWMUSEUM TOONT HET BELANG VAN DE REGISTRATIE VAN ONZE OBJECTEN

adequaat beheer door de bruikleennemer. Het leegruimen van de diverse gebouwen is een enorme klus geweest.

Ik trof bij mijn aantreden nog volop objecten al of niet ingepakt. In $\frac{3}{4}$ jaar hebben we gezorgd dat (zo goed als) leeg is; de zolder

van het Hof, het Zomerhuis van Oost-Leeuwenstein, het voorhuis en de schuur van O-L, de Watertoren en het als opslag dienende pand Hofweg 4. Een omvangrijke operatie waarbij wederom de registratie van objecten centraal staat. Het is daaraan te danken dat ik op dit moment van elk object kan vaststellen waar het zich bevindt.

En nu is dan heel veel weer teruggebracht in het Hof. Met een doel.

Na de eerste ontruimingën wisten we van onze objecten alleen waar ze eerder gestaan hebben en zijn ze snel buiten direct bereik opgeslagen. Maar om opnieuw in te richten, moet je zicht krijgen op de objecten. Dat heb ik als de meest ingewikkelde opdracht ervaren: hoe grip te krijgen op de collectie.

Het gaat om de mensen van nu en de toekomst en daarom kijken we om naar het verleden. We moeten objecten in dat kader selecteren op zinvolheid en de rest moeten we goed elders onderbrengen. In nauwe samenwerking met inzet van deskundigen van het Erfgoedhuis Zuid-

DAT HEB IK ALS DE MEEST INGEWIKKELDE OPDRACHT ERVAREN: HOE GRIP TE KRIJGEN OP DE COLLECTIE

Holland is er dan nu het Collectieplan. Dit plan is niet alleen noodzakelijk om als museum opgenomen te worden in het museumregister, het dient tevens als handvat om te bepalen welke objecten wel en niet relevant zijn om te behouden.

De organisatie bestaat uit vijf parttime medewerkers en een directeur. Voorts zijn 105 vrijwilligers bij het museum betrokken. Werkzaam binnen negen werkgroepen.

Het afgelopen jaar heb ik de veerkracht van de organisatie getest.

En ben gaan inzien dat, mits er een goed verhaal ligt, de spankracht bijzonder groot is en de wil zich te laten inspireren eveneens. In het coördinatorenoverleg heb ik veel enthousiasme ontmoet en hebben we met succesvolle evenementen als Open Monumentendag, Week van de Geschiedenis en het laatste Museumweekend getoond dat we ook veel kunnen. Maar niet alleen dat.

Ik heb vaak onverholven genoten van de inzet objecten te restaureren, maar ook om de panden leeg te ruimen. Ik schreef er in mijn columns in Het Kompas over. Juist en vooral ook om de lezer te laten ervaren hoe het toegaat bij ons in het museum en hoe enthousiasme veel teweeg kan brengen. Een nieuwe website zag het licht, met de oude kon ik niet uit de voeten. Hij ziet er goed en overzichtelijk uit, met dank aan Rien Olieslager, Cor Spruit en Lizette Engels. Ik benadruk nogmaals op deze plek dat het bedoeld is als een tussenstation. Want een website toont het gezicht van de organisatie en dat gezicht is voorlopig nog niet klaar.

Er kwam een Vrijwilligersovereenkomst. Wij hebben een platte organisatie waarin iedereen gelijk is aan elkaar, inclusief de directeur. Het belang van de overeenkomst komt mee met het professioneler worden van de organisatie. Dan hebben wij onze verantwoordelijkheid te nemen, zoals inzake de verzekering van iedereen die betrokken is bij het museum.

Ook wordt er duidelijker gekeken naar de behoeften binnen het museum bij het aannemen van vrijwilligers. De consequentie is dat daarmee de organisatie professioneler wordt en minder vrijblijvend. Het coördineren van 105 vrijwilligers vraagt veel tijd naast de andere werkzaamheden die ook van het management worden verlangd. Op dit moment wordt een sterkte/zwakte analyse van de organisatie gemaakt met als doel duidelijke profielen op te kunnen stellen en vacatures te kunnen uitzetten. We willen eerst goed weten wie we in huis hebben en met welke kwaliteiten. Om daarna pas uit te breiden met nieuwe vrijwilligers.

Onder de medewerkers trof ik een bijzondere groep bij het museum betrokken mensen aan. Waarbij ik vaststelde dat ieder zijn eigen gang ging. Ik stelde een wekelijks werkoverleg in waarbinnen werkzaamheden beter op elkaar afgesteld raakten. En tevens om er in te voorzien dat informatie duidelijk en eenduidig naar buiten werd gebracht.

In mijn relatie tot het bestuur stel ik vast dat de "gekke" van waaruit ik enthousiast mijn ideeën vormde, bij het bestuur wellicht opriep dat ik daarin beter gestopt kon worden. Ik ben dankbaar aan het bestuur dat ze mij een contract hebben gegeven, dankbaar ook aan een ieder die vertrouwen in me heeft getoond. Ik was een onconventionele keuze, ik was me daar goed van bewust. Ik hoop dat ik voor velen een inspiratie ben geweest. Dat ik iedereen scherp heb gehouden. Een opmerking ook die ik van een belangrijke opponent graag heb ontvangen als compliment.

Waarom heb ik deze klus opgepakt? Vanwege de uitdaging. Ik zag de potentie en de schoonheid van gebouwen en plek.

105 VRIJWILLIGERS

**IK ZAG DE POTENTIE EN
DE SCHOONHEID VAN
GEBOUWEN EN PLEK**

Ik betitel het bewust als een problematische uitdaging, anders dan een uitdagend probleem. Het museum bevindt zich in wat ik een interbellum noem. Oorspronkelijk betekent dit de tijdspanne tussen twee oorlogen. Niet vanwege die associatie, maar wel vanwege de indrukwekkendheid van deze tussenfase. Om die te verbeelden heb ik fotograaf Chrystian Kryl binnen gehaald voor het uitvoeren van een bijzonder project: de fotografie van bestuur, commissies, medewerkers en vrijwilligers in hun natuurlijke habitat tijdens het werk in het museum. Dit project wordt nu eerder dan beoogd afgerond, maar met zorg tot een goed einde gebracht.

Het Streekmuseum verdient het beste van het beste en dat heb ik, bewust van mijn tekortkomingen, willen geven. Aan mijn opvolgers de schone taak de missie en visie van de Museum Advies Commissie uit te voeren.

Carin van Krimpen
Directeur
Streekmuseum Hoeksche Waard

Heinenoord, 1 augustus 2010

Met dank aan Lizette Engels

COLLECTIEPLAN

Gedurende het jaar waarin Carin van Krimpen als directeur van het Streekmuseum fungeerde, heeft het museumbestuur opdracht gegeven aan het Erfgoedhuis Zuid-Holland om een collectieplan 2011-2015 op te stellen.

De auteurs drs. Ellen A. Steendam en drs. Kirsten E. de Vries, hebben personen geïnterviewd die bij de collectie betrokken zijn, de collectie bekeken en een rapport opgesteld.

Hier volgt een samenvatting van dit rapport.

Het Streekmuseum Hoeksche Waard bevindt zich op dit moment in een fase van visieontwikkeling, restauratie en herinrichting. Het museum beschikt over drie monumentale panden: 't Hof van Assendelft, de boerderij Oost-Leeuwenstein en het Zomerhuis. De bedoeling is dat het museum in 2011 bezoekers kennis laat maken met het erfgoed dat karakteristiek is voor wonen, leven en werken in de Hoeksche Waard.

Daarnaast zal het museum relaties leggen met het heden, de bezoeker prikkelen, oude ambachten, innovatieve toepassingen en kunst samenbrengen. De collectie neemt daarbij een centrale plaats in. Het museum streeft ernaar om over twee jaar een aanvraag te doen om opgenomen te worden in het Nederlands Museumregister.

De collectie is over een lange periode verzameld. Het bestaat uit onder meer textiel, polderglazen, speelgoed en voorwerpen van verschillende ambachten. Het is dus gevarieerd en bovendien uitgebreid. Er zijn veel objecten en er is veel kennis bij de medewerkers over de collectie aanwezig. Het is echter van groot belang om deze kennis zo spoedig mogelijk op schrift te stellen. Dat zal in de komende tijd aandacht vragen.

En er is meer.

Alhoewel de registratie enthousiast ter hand genomen is, valt er nog een grote inhaalslag te maken. Er ontbreken cruciale informatie-elementen die in het registratiesysteem moeten worden toegevoegd. Op dit moment is de collectie op verschillende locaties opgeslagen. Het museum zal spoedig een terugplaatsingsplan opstellen om te waarborgen dat de herplaatsing op juiste wijze wordt aangepakt.

Ook preventieve conservering is een aandachtspunt. In eerste instantie zullen de verschillende kamers van 't Hof van Assendelft geschikt gemaakt moeten worden voor het gebruik als museale ruimten. Na 't Hof volgt Oost-Leeuwenstein.

**HET MUSEUM
STREEFT ERNAAR
OM OVER TWEE
JAAR OPGENOMEN
TE WORDEN IN
HET NEDERLANDS
MUSEUMREGISTER**

Dit vraagt van de medewerkers van het museum veel kennis van zaken. Bijscholing ten aanzien van beheer en behoud zal dan ook nodig zijn. Een cruciaal knelpunt vormt op dit moment het ontbreken van een depot-faciliteit. Hiervoor zal het museum op korte termijn een oplossing moeten vinden.

Op het terrein van veiligheidszorg zal het museum tevens een aantal acties gaan ondernemen. Het museum zal een calamiteitenplan opstellen en bovendien zullen de risico's die de collectie loopt in kaart worden gebracht.

Voor de inrichting van het Streekmuseum Hoeksche Waard wordt een inrichtingsplan opgesteld. Gekozen is om de inrichting van het museum afhankelijker te laten zijn van die deelcollecties die inzichtelijk zijn. De collectie is namelijk nu onvoldoende inzichtelijk en toegankelijk om een totaalbeeld te kunnen geven. In de komende tijd zullen steeds nieuwe informatie en 'nieuwe' objecten aan de presentatie worden toegevoegd.

EEN PROFESSIONALISERINGSSLAG TEN AANZIEN VAN DE COLLECTIE IS IN DE KOMENDE TIJD NODIG

Alhoewel bovengenoemde aspecten te weten registratie, preventieve conservering en risicobeheer alle tijd en aandacht zullen vragen, is het toch ook de bedoeling de kennis over de collectie te vergroten. Dit zal opgezet worden aan de hand van een onderzoeksproject contextinformatie. Wellicht zullen stagiaires of scholen hierin een waardevol project vinden.

Concluderend, een professionaliseringsslag ten aanzien van de collectie is in de komende tijd nodig. Met dit plan is een eerste stap gezet in de richting van een inzichtelijke collectie die nieuwsgierig maakt, informatie geeft, gevarieerd is en om die reden meer dan de moeite waard is om bewonderd te worden door de bewoners van de Hoeksche Waard en daarbuiten.

EEN ANSICHTKAART MET EEN GROET UIT HEINENOORD. DE TEKST LUIDT:

BIJ HET VERTREK NAAR VERRE STREKEN,
WUIF IK TOE MET BLIJ GEMOED,
U EEN HARTELIJK "TOT" WEERZIENS
EN EEN ALLERBESTEN GROET.

EEN VAN DE VELE AFBEELDINGEN UIT HET FOT-
ARCHIEF VAN HET MUSEUM

KLEDERDRACHT IN DE U.S.A.

In de vroege ochtend van 12 maart 1910 vertrok de 17-jarige Teun Schilperoort, broer van mijn vader Sander (San) Schilperoort, vanuit de Rotterdamse haven naar de Verenigde Staten. Tien dagen later arriveerde hij in de haven van New York. Vervolgens reisde hij vier dagen en nachten per trein om in de plaats van bestemming aan te komen. Teun was geboren en getogen aan de Oudendijk onder Goudswaard, maar was al op jonge leeftijd vastbesloten om te emigreren.

Twee andere inwoners van Goudswaard, de broers Piet en Chris van Belle, waren al eerder geëmigreerd.

Toen Piet van Belle in 1910 vanuit zijn woonplaats Sunnyside in de staat Washington aan de westkust van de Verenigde Staten een bezoek aan zijn familie in Goudswaard bracht, nam hij op zijn terugreis zo'n twintig familieleden en bekenden mee. Teun Schilperoort was een van hen.

Teuns 22-jarige broer Willem Schilperoort vertrok in 1911 naar dezelfde bestemming. In 1913 trouwden ze te Sunnyside

in een dubbele huwelijksceremonie. Beiden hadden hun bruid voor het eerst ontmoet tijdens de overtocht naar New York.

Hun zus Leentje en haar man Cees Kwak volgden hen in 1920 en hun jongere broer San in 1926. San keerde in 1932 definitief terug naar Nederland, maar de andere drie bleven op hun oorspronkelijke bestemming. Ze kregen een uitgebreid nageslacht, dat sinds 1943 elk jaar op de tweede zaterdag van juli een familiepicknick houdt om de onderlinge contacten levend te houden.

Omdat het dit jaar een eeuw geleden is dat de eerste Schilperoort vanuit Goudswaard naar de Yakima Valley in de staat Washington emigreerde, organiseerde de familie op de tweede zaterdag in juli van dit jaar niet alleen de traditionele picknick maar ook een middagvullend feestelijk programma. Meer dan 300 familieleden kwamen vanuit alle windstreken naar Toppenish om dit evenement bij te wonen.

Mijn drie broers, Gert, Koos, Sander en ik, hadden de eer daarbij aanwezig te zijn.

Om onze aanwezigheid wat extra glans te geven leek het ons een leuk idee om op 10 juli de feestelijkheden bij te wonen in de kleding van een eeuw terug.

Via Gert, met zijn vele connecties in de Hoeksche Waard, lukte dat. De kleding zullen sommige lezers herkennen als de kledij die de leden van de volksdansgroep “De Driekusman” droegen. Mijn keuvel, het oorijzer met gouden krullen en de sieraden zijn voor het grootste deel geleend van familieleden en bekenden. Mijn dank gaat uit naar mevrouw (Riet) Dekker van wie ik gedetailleerde instructies

kreeg om de hoofdtooi op historisch verantwoorde wijze te dragen. Zij besteedde ook nog eens de nodige uren aan het wassen, stijven en strijken van de muts.

Het resultaat van deze inspanningen willen wij u niet onthouden. Onze familie was erg onder de indruk en waardeerde dit enorm. Onze neven en nichten kenden de klederdracht alleen van oude foto's van mijn vaders (groot)moeder en van zijn oudste zusters Marie en Hester.

Natuurlijk hebben wij er ook van genoten om vroegere tijden te laten herleven!

Cora Laskewitz-Schilperoort

OUDE EN NIEUWE KLEDERDRACHT

FAMILIEFOTO

In Bulletin 111 werd een bijzonder oude foto getoond van Gerrit Verwijs en zijn drie dochters in kinderklederdracht. Het verhaal bij deze familiefoto sprak veel lezers aan.

We overwegen om vaker een oude familiefoto in het Bulletin te plaatsen met wat achtergrondinformatie over het gefotografeerde gezin en de kleding die toen werd gedragen.

De foto die hier wordt getoond zal velen bekend voorkomen.

In deel 2 op pagina 228 van Boerderijen en hun bewoners in de Groote Waard door Arie Pieter van den Hoek over de Hoeksche Waard, is deze foto opgenomen bij de beschrijving van de boerderij aan de Voorstraat 20 te Piershil. De foto van dochter Magcheltje op latere leeftijd is eveneens in dit boek opgenomen (afb. 207).

De foto van omstreeks 1868 laat het echtpaar Jacob van Bergeijk en Jannigje Fonkert zien met hun kinderen v.l.n.r. Magcheltje, Neeltje Dirkje en Adam.

Jacob was de zoon van een onderwijzer, voorzanger en begrafenisdienaar. Hij kwam als timmerman in 1857 vanuit Dussen naar Piershil. Jannigje stamde uit een oude Hoeksche Waardse boerenfamilie. Zij was afkomstig van de hoeve "Bouwlust" aan de Zinkweg 283 te Oud-Beijerland.

Jacob van Bergeijk overleed reeds in 1873. Zijn weduwe bleef op de boerderij wonen, ook nadat zij deze in 1887 had overgedragen aan haar zoon.

De drie kinderen bleven na hun huwelijk in de Hoeksche Waard wonen. De oudste dochter Magcheltje trouwde met Jilles Herweijer, boer aan de Dansersweg 2 te Klaaswaal. De enige zoon Adam zette het bedrijf van zijn moeder voort op de boerderij aan de Voorstraat te Piershil. De jongste dochter Neeltje Dirkje trouwde met Kornelis van Driel, vlasboer aan de Schenkeldijk 39 te Klaaswaal.

Gonnie van den Berg leverde informatie aan over de kleding die op de foto's te zien is:

Op de oudste foto draagt Jacob van Bergeijk een Friese jas, de zogenaamde Friese rok, een vest met een frontje eronder (beffie) en een striksjaaltje.

Jannigje draagt een kanten keuvel die laag over de schouders sluiert. De keuvel wordt nog toe (rond of gesloten) gedragen. De lage stand van de gouden krullen past in het tijdbeeld. Ze draagt een jak en een ruime rok. Het sjaaltje (vaak van zijde) is een overblijfsel van de kroplap (halsdoek) die tot halverwege de 19de eeuw in de mode was. Over de rok draagt zij het klêêd (schort). De zichtbare plooien in het schort tonen dat het in vierkanten werd gestreken zoals tot in de 20ste eeuw gebruikelijk was. De dochter is als een kleine volwassene gekleed in jak, rok en schort. De kinderkeuvel en de krullen draagt ze in dezelfde stijl als haar moeder.

NEELTJE DIRKJE VAN BERGEIJK

Van de drie jongere foto's van de kinderen Van Bergeijk is vermeldenswaard dat Neeltje van Driel-van Bergeijk gefotografeerd is in de rouwperiode. Haar witte rouwmuts met brede zoom is van effen batist. Aan de breedte van de zoom kon men zien of het om zware rouw (ouders, kinderen, echtgenoot) ging of om lichte rouw (broers, zusters, grootouders). De rouwmuts werd ook wel een "mus met neepies" genoemd. Met een koperen knijpertje werden kleine plooien aangebracht aan de rand van de muts.

Met dank aan Arie Pieter van den Hoek publiceren we hier de genealogische gegevens van het gezin Van Bergeijk. Via de website www.genlias.nl zijn meer details te vinden.

Jacob van Bergeijk, zoon van Adam van Bergeijk en Magcheltje van Bergeijk, geb. Dussen 20-8-1824, overl. Piershil 13-12-1873, trouwde Oud-Beijerland 16-9-1858 Jannigje Fonkert, dochter van Dirk Fonkert en Neeltje Schelling, geb. Oud-Beijerland 18-12-1826, overl. Piershil 25-12-1897.

Uit dit huwelijk zijn geboren:

Magcheltje van Bergeijk, geb. Piershil 6-1-1862, overl. Klaaswaal 22-9-1918, trouwde Piershil 19-5-1882 met Jilles Herweijer, zoon van Adrianus Herweijer en Luikje van Heeren, geb. Klaaswaal 27-5-1859, overl. Klaaswaal 22-9-1923.

MAGCHELTJE VAN BERGEIJK

Adam van Bergeijk, geb. Piershil 23-6-1863, overl. Piershil 25-11-1947, trouwde (1e) Hekelingen 20-3-1891 met Maria Qualm, dochter van Hendrik Qualm en Lijntje Duivelaar, geb. Pernis 16-1-1870, overl. Piershil 23-4-1894. Hij trouwde (2e) Rozenburg 23-1-1896 met Aartje Neeltje Barendregt, dochter van Klaas Barendregt en Jobje Qualm, geb. Rozenburg 11-9-1869, overl. Piershil 29-1-1951.

Neeltje Dirkje van Bergeijk, geb. Piershil 7-1-1867, overl. Klaaswaal 7-12-1949, trouwde Piershil 20-8-1886 met Kornelis van Driel, zoon van Kornelis van Driel en Neeltje van der Sluis, geb. Numansdorp 27-12-1863, overl. Klaaswaal 24-4-1939.

Gert Schilperoort

ADAM VAN BERGEIJK

GIFT AAN DE WERKGROEP TEXTIEL

De werkgroep Textiel heeft eind mei twee replica's van klederdrachtkostuums ontvangen van de Historische Vereniging Oud-Beijerland. Ze kunnen worden gedragen door leden van de textielgroep, maar worden niet opgenomen in de collectie van het museum: ze zijn nieuw.

Eén van de kostuums is gedragen bij de ingebruikname van de molen van Goidschalxoord op 8 mei van dit jaar.

Ze vormen een welkome aanvulling op de al aanwezige kleding, die wordt gedragen bij museale evenementen.

DIALECTEN HOEKSCHÉ WAARD

Idylle mè Tinies

door Hugo Zevenbergen

(vertaald uit het Zuidlands dialect)

We waere annet gerst maoie oppet stik an de Lêêgeweg, saeves nog. Ik zat opten binger om de wieke hôôger en laeger te zette, en uit te zette as tat mos. Pothof was ten traktorsjefeur. Toen kwam Aoi van Frááñs en Maortie Lut opte fiets daer naer toe en die broch Tinies mee. Tiny kwam uit Rotterdam, maor ze was toen an de Kerrekweg bij Jan Heij, dat waster oome. Ik ha' wellis metter gepraot, en 'k was oppen aevend een end metter opgefietst, de Spijkenisse polder deur. 't Was in de zummer van den Ahoy-tetôônstelling van 1950.

En ik ha' wel zin in d'r. Tiny was een lekkere, flinke maaid; ze zag t'r lief uit en ze hadden leuk smoeltie en hà' gauw d'r antwoord klaor azzie was see. Ze was veul handeger azzik, want ze was opgegroeid in een straet in Rotterdam-Zuid, en ik was een polderjooñchie die hier niks moch' van z'n ouwers, en d'r was hier ôk niks te beleeve, dus ik was hêêlemel achter med alles en zôô groen as gras. 'Wat wazzik een sukel' zou tante Pietjie zegge. Maor ik wou wél vooruit. 'k Ha' nog veul in te haole. Dus van alles wadden bietjie nieuw en ombekend was, daer zattik al gauw bij. Wat hier rondliep waere mêêst van die onvrindeleke bekrompe maaide, waer waaineg aerdegghaid añ was, die nie durrefde en naer ie mochte lache, van d'r ouwers nie, van de schoolmêêster nie, van d'n domenee nie, en van de hêêle Slàãñse¹ bevolleking nie, die alles in de gaote hieuw en die overall wa' fan te zegge had, en alles deurvertelde wasse wiste. 't Achterbakse geriffemeerde rotvollek. Nou, ze keeke effen int land. Aoi kwam oppet mesien zitte en ik fietste mè Tinies naer de Kerrekweg, waer ze weunde. D'rnae ging ik weer trug naer 't land.

Toen den donker kwam mosse me naer huis en eer damme thuis kwamme wasset donker.

M'n moeder lag al ob bed. En toen m'n vaoder ôk ob bed kwam zee die teege d'r: 'D'r was ôk nog een maaid int land'. M'n moeder vroeg zôô hard en verwonderd ast maor kon: 'Een maaid int land, en dan Hugoos opzoeke?' 'Hoe is tat nou meugelek? Wat mekeerde da' kind? Hasse nou gauw 't land uitgestierd! Waerom dee je dat niet? Ik hattet gedaen hoor! Biñ ze nou glad gek! Mè wie wasse? Mettie jonge van Frááñse?!' 'Ze wouwem zeeker graeg zien' zee m'n vaoder toen, en ik ging slaepe. Ik lag opte zolder, boove heulie, dus ik hoorden 't precies wasse zeeje.

Saeteresmiddes 22 juli fietste me, Aoi van Frááns en Maortie Lut en ik, naer den Ahoy-tetôonstelling in Rotterdam. Maor daer zaggik Tinies nie.

Tiny was naer Bellegië gegaon, en zôôdoende wast ofgelôôpe. 'k Het toen nog een ańzicht van d'r gehad, maor 'k hesse nooit meer gezien. Een hêêlen tijd t'r nae, oppen middag in den herrest, net nae den eete, waere me in de koeiestal opte groep de geut ant uiveege en daer kwam Jàńtjie, 't broertie van Tinies, naer ôôńs toe. M'n vaoder sting achter me, en dien ouwe vent had awweer een rotzin; 'k ha' ned een flinke schrobbeering gehad, en dikkels wier die opgestookt deur m'n moeder, ast over maaide ging, en hij zee teegen 'm: 'Wat hejje daer?' Hêêl oopelek en geweun zee Jańtjie: 'Een briefie vammen zus'. Nou, dien ouwe Gerret begon gelijk teegen 'm te vloeke. Die jonge schrok t'r van, en hij wier zôô ondaen dattie glijk wegging en nooit meer truggekomen is. Een hortie d'rnae istie dôôdgereeje an den Hoodijk bij Van Holste, toen die achter opte mooter zat.

't Was in den tijd da'k m'n beleevenisse opschreef. En rijmpies en liedjies maokten ik ôk. Een hêêl vertelsel staot t'r in een hàandgeschreeve boekie uit 1950. Ik was toen zeventien en ik ha' tut rijmpie op heur gemaakt.

De gladiolen die bloeiden in het tuintje van oom Jan,
En de aardappeltjes groeiden; Tiny die rooide ze dan.
Het tuintje ligt nog te dromen in de late avondgloed.
Zou Tiny nog eens wederkomen? Z'is weg, misschien
voorgoed!
Ze ging naar 't Belgenland, als een avonturierster heen,
En ik bleef op ons eigen Sland2, zo helemaal alleen.

M'n moeder hatter zin; ze was weg. En ik hesse nooit meer gezien.ASSE nog leeft zou'k graeg nog is metter praote, over toen en over alles.

Den opao van Tinies was lantaerenopsteeker geweest vroeger, hier op durrep, en ze noemden 'm Leen Kerrebies, omdattie ôk vulllesman was en medden mańdjie, een kerrebies, liep.

Dat was netuurlek te min. 't Hadden maaid motte weeze waer ze een flink boerespul hadde. En een stal mè mooie koeie, en dan den êenegste dochter. Nie fan die geweune meńse.

Maor dat wasset nied allêên. M'n moeder wou me nie kwijt, en ze wou me klaain houwe, denk'. Ze wou niet ta'k grôôt wier en een aage leeve kreeg. En ze wou ôk gêên jong wijf d'r bij, in de keuke.

Dan zee ze: 'M'n vaoder was twêêjenvteerteg toen die trouwde', dus se bedoelde: Jij hette tijd nog.

In die zummer kwam ôk die Fries, Tjamme, een paor daege bij ôôns,
deur een uitwisseling van de lanbouwschool in Den Briel.
En Leen Sluimer trouwde mè Maortie van der Linde.

1 Slàånse   Zuidlandse
2 Sland   Zuidland

D'n êêuw van de veranderinge

door Arie Biemans

Trugkijkend opten twintigste êêuw val mijn 't eerste op, datter zôô
veul en zôô gauw veranderd is. Dà beurde nied allêên in mijn tijd (ik
bin van 1934) maor ok in die vammen opao (1879) en die vammen
vaoder (1910). En 't kwam nied allêên deur twêê wereldoorloge die
toen uigevochte zijn, maor vooral ok deur de ontwikkelinge van de
wetes chop en van de indestrïe, die ok in de Hoeksche Waerd merk-
baor wiere.

An 't begin van d'n êêuw was 't hier ok al gêên aailand meer, want de
Baorendrechse brug en de trem van de RTM haolde dut boereland uit
z'n rust en ofzondering. De meñse waere nie meer allêên ofhankelijk
van bôôte om naer de rest van de wereld te kenne komme. Mod-
derige karrespore en dijkpaechies wiere gelaaidelijk an geteerd mid
asfalt (dañze toen 'bituum' of 'makkedam' noemde) en zôô wier 't ok
in de winterdag makkelijk om ie van 't êêne naer 't andere durrep te
verplaese. D'r kwamme waoges die konne rije zonder paerde d'rvoor
en 't nieuws van buite de streek kwam nied allêên mitte post of uitte
krant, maor wier ok gebrocht deur tillefoon en raodio. Olielampe en
kaerse wiere vervange deur gaskousies en weer laeter deur elektriëk,
en tegeworig deur spaorlampe en ledlichies.

Ok in de hôôfde van de meñse begon veul te verandere, bevôôbeld in
zaeke van gelôôf en bijgelôôf. Honderd jaer trug wier 't nog geweun
gevonge datte meñse bij onweer de spiegel omdraoide en 't eetbe-
stek wegdouwde om d'n bliksem nied an te trekke. Asset in de nacht
begon te dondere wiere de kindere ui bed gehaold en añgeklêêd en
dan mosse ze onder de taefel gaon zitte.

Tegeworig ister zôôveul licht en herrie om ôôns heen, dà donder en
bliksem bekant nie meer opvalle en de mêêste meñse bin d'r dan ok
nie benauwd meer voor. 't Is allêên lastig asset inslaot en de strôôm
uifalt, want dan kekke gêên teevee meer kijke of nie meer kompjotere.

Vooral in ôônze westerse wereld bin d'r in d'n twintigste êêuw een hôop meñse van d'r gelôôf ofgevalle en alles meer gaon bekijke deur een wereldsen bril. Wereldbeschouwinge kwamme en ginge en nou is bekant iederêên bezig om uit te zoeke wat en wie dattie zellef is, want veul zekerhedes van vroeger zijn as snêêuw voor de zon verdwene. 't Wier d'n êêuw van de vrijhaaid, maor veul lui hadde en hebbe d'r moeite mee om daermee om te gaon. Voorbeelde daarvan hoef ik nie te noeme, want jij weet 'r zellef veul meer as ik. En de grôôte vraag die dan overblijf is netuurlijk offet in d'n êênentwintigste êêuw uitaainde-lijk de goeie ofte kwaoie kant op zel gaon.

Deur alle tijje heen bin d'r al meñse geweest die uigaon van d'n onder-gang van de wereld, en andere die d'r vast in gelôôve dattet opten duur allemael de goeie kant op zel gaon. Jammer genog biñze 't 'r bekant nooit over êêñs wattan die 'goeie kant' percies is en dan ma-oke ze daer eerst een hôop poletieke ruzie over en dà ken dan weer uidraoie op oorlog. En van die oorloge is nooit iemand beter geworde -bhallevé de waopefabrikante netuurlijk- dus 't lijkt mijn maor 't beste dà jij en ik memmekeer ofspreke om ducht bij huis te beginne. Amme 't nied êêñs zijn gaome nie schelde, slaon, steke of schiete, maor perbere me eerst naer mekeer te luistere. We slaepe d'r 's een nachie over om of te koele en d'rover nae te denke hoe of damme 't wèl êêñs zouwe kenne worde. Zemme dat 's een hortie perbere? Dat is tan ofgesproke en laeme maor 's kijke offet wat uithaolt. Gegroet!

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolstraat 29, 3281 AP Numansdorp,
tel. 0186-651412, e-mail: johan.alie@chello.nl

Secretaris: mw. J. Verhoeven-den Hartigh, Mookhoek 97, 3293 AD,
Mookhoek,
tel.: 078-6733229, email: verhoeven97@hotmail.com

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71, 3271 LL,
Mijnsheerenland,
tel.: 0186-603076, email: mvdstouw@hetnet.nl

Contactpersoon: A.W. Biemans, Titiaanstraat 6, 3262 HT, Oud-
Beijerland,
tel.: 0186-613461, email: arie@biemans1.demon.nl

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computer te raadplegen, is uitgebreid.

Nieuw zijn:

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 1; 1712-1730
Transporten, giftbrieven, schuldbrieven, koopcedulles

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 2; 1731-1774
Transporten, giftbrieven, schuldbrieven, koopcedulles

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 3; 1774-1800
Transporten, giftbrieven, schuldbrieven, koopcedulles

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 4; 1801-1811
Transporten, giftbrieven, schuldbrieven, koopcedulles

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 5; 1732-1810
Civiele rol

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 6; 1793-1810
Stukken behorend bij de civiele rol

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 7; 1737-1781
Gerechtelijke boedelrekeningen

Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 8; 1742-1749
Inventarissen

Westmaas, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 42; 1556-1666
Register van allerlei scabinale acten

Heinenoord, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 52; 1728-1806
Register van aangifte van verkochte landerijen

Heinenoord, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 53; 1598-1639
Conditioes van verkopen van roerende en onroerende goederen

Op de computer zijn de volgende genealogieën te raadplegen:

Deelgenealogie Salomon Ariensz Clouw / Lagendijk
Stamboom Batenburg, beginnend met Gillis Hendrikzn, ca. 1610 te
Mijnsheerenland

Vernieuwd zijn:

Genealogie Reijkerkerk
Genealogie Overweel
Genealogie Leeuwenburg
Genealogie Kruithof

In de categorie streekgenealogieën (SG nummers) zijn te raadplegen:

SG 387a

Brieven naar Amerika door Hanneke de Jong, Rochus Schelling (1836-1911) en zijn kinderen. Dit boekje van 69 pagina's is in eigen beheer uitgegeven en bevat o.a. de briefwisseling van Rochus Schelling en zijn naar Amerika geëmigreerde zoon Cees Schelling.

In de categorie Streekhistorie zijn nieuw:

S 1507

Historie en geografie: een goed huwelijk of een koele verstandhouding? Door W.S. Chung. Onderzoek naar de verwevenheid van geschiedenis en geografische processen met als casestudie: De wordingsgeschiedenis van Hoeksche Waard na de Sint-Elisabethsvloed 1421-1582. Doctoraalscriptie.

S 1508

Geschiedenis van de Hoekse Waard. Informatie over de Hoeksche Waard uitgegeven door de Stichting Samenlevingsopbouw te Oud-Beijerland. Gestencilde uitgave.

S 1509

Waterschapsglazen. Uitgave Hollandse Delta. September 2008.

S 1510

Schipper mag ik overvaren door Arjen Roos. Vijf eeuwen Roos op de Zuidhollandse eilanden.

EEN ANZICHTKAART MET EEN GROET UIT MIJNSHEERENLAND. DE TEKST LUIDT:

MIJN LIEVEN SCHAT, IK LAAT JE WETEN
DAT IK JE ZOO TEER BENIN.
IK WACHT JE MORGEN NA 'T ETEN,
JE BENT EEN MEISJE NAAR MIJN ZIN.

EEN VAN DE VELE AFBEELDINGEN UIT HET FOTO-
ARCHIEF VAN HET MUSEUM

S 1511

Van de goudsmid door P. J. Minderhoud.

De historie en de ontwikkeling van Zeeuwse en andere streeksieraden.

S 1512

Liesje de Broekert in Heinenoord door E. Borsten-de Broekert.

S 1513

Landschappen om trots op te zijn.

Magazine behorend bij de televisieserie "Nationale landschappen".

S 1514

Waterschappen in Nederland door Koos Groen en Toon Schmeink.

Peter van Hulst

GROETEN UIT ZUID BEIJERLAND.
DE TEKST LUIDT:

Langs berg en dal langs wei en bosch
Voortgesneld op het stalen ros ***
Al gaat het nog zo wondervlug
Mijn hart gaat sneller nog terug,
En brengt u met nog meerder spoed
Van verre vlug mijn warmen groet.

EEN VAN DE VELE AFBEELDINGEN UIT HET
FOTOARCHIEF VAN HET MUSEUM

DE VRAGENRUBRIEK

Iedere vriend(in) van het Streekmuseum kan één of meerdere genealogische vragen betreffende de Hoeksche Waard insturen.

Met enige regelmaat komen vragen binnen die geen betrekking hebben op de Hoeksche Waard, deze komen niet in aanmerking om geplaatst te worden in het Bulletin.

Antwoorden

Op vraag 636, de familiefoto, is een uitvoerig antwoord binnengekomen.

De foto is genomen tijdens het huwelijk van Pieter den Boer en Suzanne Voogd op 06-05-1931 aan de Strijensedijk te 's-Gravendeel waar zij gaan wonen.

1e Rij van links naar rechts

Pieter Voogd	broer bruid	30-11-1914	10-04-2003
Maarten Voogd	broer bruid	12-06-1921	05-12-1980
Siem den Boer	zoon van Huig den Boer en Jacoba Voogd		
Mijntje den Boer	zus bruidegom	14-10-1920	13-05-2010
Piet Reedijk	zoon Francijntje den Boer	1924	25-02-2008
Pieter den Boer	zoon Lourens den Boer	02-06-1919	

2e Rij zittend

Johanna Reijkerkerk	moeder bruid	16-11-1881	12-05-1935
Pieter den Boer	bruidegom	25-09-1907	26-12-1976
Suzanna Voogd	bruid	10-10-1910	30-05-1995
Marigje Hartman	moeder bruidegom	13-07-1885	02-06-1974

3e Rij staand

Lourens den Boer	oom bruidegom	12-09-1892	14-02-1977
Arie Voogd	vader bruid	24-07-1863	25-07-1934
Willemijntje den Boer	zus bruidegom	02-05-1911	..2008
Cees van Oorschot	verloofde Willemijntje den Boer		
Elisabet Bastiaantje Bosselaar	verloofde Jan Voogd	10-10-1907	18-08-1984
Jan Voogd	broer bruid	07-11-1906	15-02-1982
Pleun Voogd	broer bruid	23-07-1889	30-12-1977
? verloofde Arie Voogd			
Leendert den Boer	vader bruidegom	07-03-1883	25-01-1973
Mijs Verzijl	kennis familie Den Boer		
Francina den Boer	tante bruidegom	13-02-1894	04-01-1981

Achterste rij

Jacoba Voogd zus bruid gehuwd met Paulus vd Engel	05-03-1905	07-03-1978
? vriendin van de bruid		
Janna van Ree vriendin bruid		
Sjaan Voogd zus bruid	15-02-1898	
Lena van den Engel dochter van Leens Voogd		
Cees Voogd broer bruid	13-01-1895	31-12-1956
? vrouw van Cees Voogd	1896 Rhoon	
Leens Voogd zus bruid	15-06-1892	
Cornelis vd Engel gehuwd met Leens Voogd	1890	

Jan Voogd wordt door de vragensteller verkeerd aangegeven.

Vragen

637.

Adriaen Leendertsz Klou, ca. 1550 is afkomstig uit West-Barendrecht-Carnisse-Smitshoek.

Echter er zijn aanwijzingen dat er verbindingen met de Hoeksche Waard zijn omdat de kinderen van Salomon Ariensz Clouw/Leegendijck bijna allemaal trouwen met personen uit deze streken.

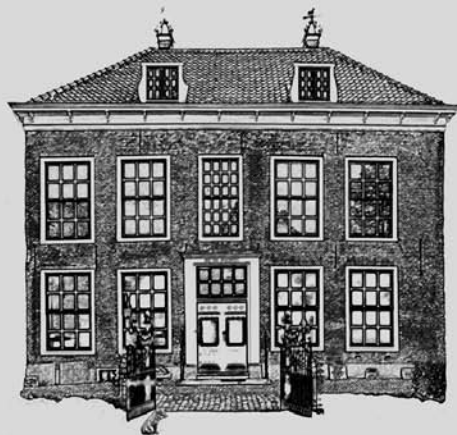
Een opvallende voornaam is Salomon die ook kenmerkend is in de familie Van Bokhoven. Mogelijk is er via de voornaam Salomon verwantschap met de familie Boender/Hoexckseweg.

Gevraagd: wie kan duidelijkheid scheppen over de mogelijke afstammelingen met de naam Salomon en de familie Klou/Lagendijck?

P.W. van Hulst
Ruigoord 133
3079 XP Rotterdam
e-mail: genealogie@streekmuseumhw.nl
Vergeet niet een postzegel in te sluiten.

Peter van Hulst

STREKMUSEUM HOEKSCHER WAARD

ZOEK EEN VRIEND

DIE LID WIL WORDEN VAN DE VRIENDENKRING

U EN ONZE NIEUWE VRIEND ONTVANGEN HET FOTOBOEK

"DE HOEKSCHER WAARD VAN NU"

EEN VRIEND HEEFT OOK GRATIS TOEGANG TOT HET MUSEUM

EN DE AFDELING GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

EN KRIJGT HET BLAD "TERUG IN DE TIJD" GRATIS TOEGESTUURD

BOVENDIEN KAN EEN VRIEND EENMAAL PER JAAR DE VRIENDENDAG BIJWONEN

DE BIJDRAGE AAN DE VRIENDENKRING IS MINIMAAL € 10,- PER JAAR

Kent u iemand die net als U het Streekmuseum Hoeksche Waard een warm hart toedraagt? Een kennis of familielid, een collega of een buurman/vrouw? Vraag hem of haar dan toe te treden tot de Vriendenkring, voor een minimale bijdrage van 10 euro.

Ter kennismaking krijgt die nieuwe Vriend bij het eerstvolgende bezoek aan het Streekmuseum een prachtexemplaar mee van een fotoboek over de Hoeksche Waard. Gratis! En omdat u ons museum een grote dienst bewijst, ligt voor ú eenzelfde fotoboek gereed om gratis te worden afgehaald. Opsturen kan ook en kost 5 euro extra. Vul deze Vriendenbon volledig in en stuur hem op naar:

Vriendenkring Streekmuseum Hoeksche Waard, Hofweg 13, 3274 BK, Heinenoord.

Maak uw bijdrage en eventueel de verzendkosten over op rekeningnummer 38.70.852 van Vriendenkring van het Streekmuseum Hoeksche Waard. Vermeld bij de betaling, indien van toepassing, het inbegrepen bedrag van de verzendkosten.

Vriendenbon

Nieuwe Vriend:

Dhr/Mevr*: .....

Straat: .....

Huisnummer: ..... Postcode: .....

Woonplaats: .....

Telefoon: ..... e-mailadres: .....

Bankrekeningnummer: .....

Bijdrage: ..... (minimaal 10 euro per persoon per jaar)

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard ophalen/ opgestuurd* krijgen.

Deze Vriend wordt aangebracht door:

Dhr/Mevr*: .....

Straat: .....

Huisnummer: ..... Postcode: .....

Woonplaats: .....

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard ophalen/ opgestuurd* krijgen.

* Het niet-juiste doorhalen a.u.b.